

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 czerwca 2015 roku wydanym w sprawie z powództwa (...) spółki Jawnej z siedzibą w Ł. przeciwko A. G. o zapłatę kwoty 4.428,00 zł Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 3.428,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami: od kwoty 1.214,00 zł od dnia

1 października 2012 roku do dnia zapłaty, od kwoty 2.214,00 zł od dnia 1 listopada 2012 roku do dnia zapłaty oraz ustawowe odsetki od kwoty 1.000,00 zł za okres od dnia 1 października 2012 roku do dnia 31 października 2012 roku, umorzył postępowanie w pozostałym zakresie, zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 552,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu

oraz przejął na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi kwotę 208,00 zł tytułem wynagrodzenia biegłego lekarza sądowego.

Sąd Rejonowy ustalił jako bezsporne, że powódka zawarła z pozwaną umowę dzierżawy pomieszczeń znajdujących się w Ł. przy ul. (...). Strony umówiły się, że pozwana będzie płaciła czynsz dzierżawny w wysokości 2.214,00 złotych. Powódka wystawiła pozwanej faktury za miesiąc wrzesień oraz za miesiąc październik 2012 roku, które zostały przez pozwaną zaakceptowane. Na jednej z nich znajduje się pieczętka firmowa pozwanej oraz data, na drugiej znajduje się podpis, bez pieczętki, co zgodnie z zapisem znajdującym się na fakturze, oznaczało przyjęcie dokumentu bez zastrzeżeń.

Sąd I instancji zważył, że w procesie cywilnym strony mają obowiązek twierdzenia i dowodzenia tych wszystkich okoliczności (faktów), które stosownie do art. 227 k.p.c. mogą być przedmiotem dowodu. Tzw. fakty negatywne mogą być dowodzone za pomocą dowodów do faktów pozytywnych przeciwnych, których istnienie wyłącza twierdzoną okoliczność negatywną. W związku z tym w doktrynie przyjmuje się następujące reguły:

a) faktów, z których wywodzone jest dochodzone roszczenie (tworzących prawo podmiotowe) powinien w zasadzie dowieść powód; dowodzi on również fakty uzasadniające jego odpowiedź na zarzuty pozwanego; pozwany dowodzi fakty uzasadniające jego zarzuty przeciwko roszczeniu powoda;

b) faktów tamujących oraz niweczących powinien dowieść przeciwnik tej strony, która występuje z roszczeniem, czyli z zasady – pozwany (także uzasadnienie wyroku SN z dnia 16 kwietnia 2003 roku, II CKN 1409/00, OSNC 2004, nr 7-8 poz.113, również wyrok SN z dnia 19 listopada 1997 roku, I PKN 375 / 97, OSNP 1998, nr 18, poz.537).

Sąd I instancji podniósł, iż kwestionując istnienie należności wynikającej z w/w umowy oraz jej wysokość, na pozwanej zgodnie z art. 6 k.c. ciążył obowiązek wykazania, że przedmiotowa należność nie istnieje albo istnieje w innej wysokości. Samo zaprzeczenie faktom nie spełniało wymogu powołanego przepisu art. 6 k.c.

Zarzuty pozwanej w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy uznał za linię obrony, mającą na celu zapewnienie jej pożądanego wyniku procesu.

Niespornym jest, że pozwana zawarła umowę dzierżawy pomieszczeń przy ul. (...) w Ł., a zatem była zobowiązana do uiszczenia czynszu w wysokości 2.214,00 zł. Tym bardziej, że pozwana nie kwestionowała zasadności wystawienia przedmiotowych faktur.

Zdaniem Sądu pozwana nie zwolniła się z obowiązku zapłaty czynszu dzierżawnego. Zwolnienie z długu następuje w wyniku umowy stron, na mocy której wierzyciel zwalnia dłużnika z długu, a dłużnik to zwolnienie przyjmuje. Do zwolnienia z długu nie wystarcza samo oświadczenie wierzyciela zrzekającego się przysługującej mu wierzytelności, konieczna jest jeszcze akceptacja tego oświadczenia przez dłużnika. Zwolnienie z długu przyszłego wymaga dostatecznego sprecyzowania przyszłego obowiązku świadczenia, od którego dłużnik ma zostać zwolniony.

Mając powyższe na uwadze Sąd Rejonowy zasądził dochodzoną pozwem należność na podstawie art. 693 § 1 k.c.

O ustawowych odsetkach Sąd i instancji orzekł na podstawie art. 481 k.c.

Mając na uwadze, iż pozwana zapłaciła kwotę 1.000,00 zł, przed wytoczeniem powództwa, nie dała w tym zakresie powodu do wytoczenia pozwu i nie może być uznana w całości za przegrywającą spór, dlatego Sąd Rejonowy rozstrzygnął o kosztach procesu na podstawie art. 100 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku złożyła pozwana – A. G., zaskarżając powyższe orzeczenie w całości.

Zaskarżonemu rozstrzygnięciu skarżąca zarzuciła, że:

1. Sąd I instancji nie wypełnił dyspozycji przepisu 328 § 2 k.p.c. albowiem sporządzając uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie tylko nie ustalił pełnego stanu faktycznego, ale przede wszystkim błędnie odniósł się do wszystkich dowodów dostarczonych przez strony postępowania i nie przeprowadził ich oceny w sposób swobodny według swojego doświadczenia życiowego;

2. poprzez to, że Sąd nie uwzględnił jej wniosków dowodowych może świadczyć o tym, że sąd nie użył właściwie środków dowodowych co stanowi rażące naruszenie art. 210 § 1 k.p.c., a więc tym samym naruszono czynności dowodowe, a tym samym art. 227 i 228 § 1 k.p.c. jak również zasady postępowania dowodowego z art. 233 § 1 k.p.c.;

3. pomimo podania Sądowi tzw. faktów relatywnych tj. dowodów Sąd je świadomie odrzucił co świadczy, że Sąd nie zmierzał do ujawnienia prawdy materialnej czym w rażący sposób naruszył art. 3 k.p.c., a tym samym ograniczył prawo pozwanej do pełnego rozpoznania sprawy w tym art. 2 k.p.c. i skreślił Konstytucyjne Prawo powódki do rozpoznania jej sprawy przez niezależny i niezawisły Sąd naruszając tym samym art. 189 k.p.c. jak również Konstytucję Rzeczypospolitej, która jest najwyższym aktem prawnym;

4. na bazie powyższych zastrzeżeń według oceny skarżącej Sąd naruszył również art. 5 k.c. tj. zasady współżycia społecznego poprzez niezgodne z prawem postępowanie co może skutkować naruszeniem art. 56 – 58 k.c. jak również może skutkować nieważnością całego postępowania;

5. że sąd w tym przypadku dopuścił się również tzw. subrepcji czyli dopuścił się przemilczenia prawdy.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i odrzucenie powództwa w całości jako oczywiście niezasadnego oraz zasądzenie na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania i zastępstwa procesowego w postępowaniu I instancyjnym i apelacyjnym przez nieprofesjonalnego pełnomocnika według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwanej powódka wniosła o jej oddalenie w całości i zasądzenie od pozwanej kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej jest niezasadna.

Nie zasługuje na uwzględnienie podniesiony przez skarżącą zarzut, że Sąd I instancji nie wypełnił dyspozycji przepisu 328 § 2 k.p.c. albowiem sporządzając uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie tylko nie ustalił pełnego stanu faktycznego, ale przede wszystkim błędnie odniósł się do wszystkich dowodów dostarczonych przez strony postępowania

i nie przeprowadził ich oceny w sposób swobodny według swojego doświadczenia życiowego.

Zgodnie z powszechnie przyjmowanym w orzecznictwie poglądem, uzasadnienie wyjaśnia przyczyny, dla jakich orzeczenie zostało wydane, jest sporządzane już po jego wydaniu, a zatem wynik sprawy z reguły nie zależy od tego, jak napisane zostało uzasadnienie i czy zawiera ono wszystkie wymagane elementy. Z tych przyczyn zarzut naruszenia przepisu art. 328 § 2 k.p.c. może być usprawiedliwiony tylko w tych wyjątkowych okolicznościach, w których treść uzasadnienia orzeczenia sądu całkowicie uniemożliwia dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia lub w przypadku zastosowania prawa materialnego do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 2 marca 2011 roku, w sprawie II PK 202/10, w wyroku z dnia 7 stycznia 2010 roku, w sprawie II UK 148/09, podobnie Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 27 października 2010 roku, w sprawie I ACA 733/10, opubl. Legalis).

W rozpatrywanej sprawie uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera szczegółowe ustalenia faktyczne, ocenę dowodów i wyczerpujące rozważania pozwalające odtworzyć tok rozumowania Sądu Rejonowego. Nie jest zatem dotknięte tego rodzaju uchybieniami, które mogłyby skutkować wzruszeniem zakwestionowanego apelacją orzeczenia.

Nie budziło wątpliwości, że powódka zawarła z pozwanym umowę dzierżawy pomieszczeń znajdujących się w Ł. przy ul. (...). Konsekwencją zawartej umowy było zobowiązanie do regulowania czynszu w wysokości 2.214,00 zł miesięcznie. Zatem powódka wskazała podstawę swego roszczenia i jej wysokość. Natomiast pozwana zobligowana treścią art. 6 k.c. nie udowodniła faktów tamujących oraz niweczających dochodzone roszczenie. Wskazać należy, iż pozwana potwierdziła przyjęcie faktur poprzez złożenie na jednej z nich pieczętki firmowej (k. 10) a na drugiej podpisu (k. 9).

Bez znaczenia pozostaje zgłaszany przez stronę pozwaną fakt, iż odbiór jednej z faktur potwierdził rzekomo pracownik strony pozwanej. Okoliczność tę należy rozpatrywać w kontekście treści art. 97 k.c., który przewiduje, że osobę czynną w lokalu przedsiębiorstwa poczytuje się w razie wątpliwości za umocowaną do dokonywania czynności prawnych, które zazwyczaj bywają dokonywane z osobami korzystającymi z usług tego przedsiębiorstwa. Znaczenie tego unormowania polega przede wszystkim na ochronie interesów osób dokonujących czynności prawnych z osobą czynną w lokalu należącym do przedsiębiorstwa. Natomiast ryzyko takich czynności w świetle tego przepisu ponosi osoba prowadząca przedsiębiorstwo, do której należy lokal, czyli pozwana.

W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że faktura VAT może stanowić dowód stwierdzający wiarygodność, jeżeli zawiera dane niezbędne do jej identyfikacji. Znaczenie faktury jako dokumentu rozliczeniowego na gruncie prawa podatkowego nie wyłącza możliwości przypisania jej wystawieniu i doręczeniu skutków wynikających z prawa cywilnego (wyrok Sądu Najwyższego z 24 czerwca 2004 roku, III CK 173/03, Lex nr 174179). Ponadto w praktyce gospodarczej faktura VAT jest powszechnie stosowanym dokumentem rozliczeniowym. Jej doręczenie umożliwia dłużnikowi podjęcie czynności mających na celu sprawdzenie, czy świadczenie jest zasadne co do zasady jak

i co do wysokości. Pozwana przyjęła faktury VAT, zaksięgowala je i ich nie zwróciła jako niezgodnych z ustaleniami stron. Sąd Okręgowy przyłącza się do stanowiska prezentowanego w orzecznictwie, że faktura jest dokumentem księgowym, jednym z tzw. dowodów źródłowych, stwierdzających dokonanie danej operacji gospodarczej. Wystawienie faktury, następnie jej przyjęcie przez kontrahenta, zaksięgowanie bez korekt daje podstawę do domniemania, że dokonywane w ewidencji księgowej zapisy odzwierciedlają rzeczywisty przebieg zafakturowanej operacji gospodarczej (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 24 października 2002 roku, I ACa 219/02, opubl. OSA 2004/2/6). W okolicznościach sporu pozwana nie wykazała, że obowiązywały ją inne ustalenia dotyczące zapłaty za czynsz dzierżawny. Pozwana, wbrew dyspozycji art. 232 k.p.c., nie przedstawiła żadnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń co do zwolnienia jej ze zobowiązania. Tym bardziej, że gdyby, jak twierdzi została zwolniona z zapłaty czynszu, nie dokonałaby częściowej zapłaty kwoty 1.000,00 zł za fakturę za wrzesień 2012 roku.

Zupełnie niezrozumiałe i bezpodstawne były zarzuty pozwanej dotyczące naruszenia przepisów art. 210 § 1 k.p.c., art. 227 i 228 § 1 k.p.c. oraz art. 2 i 3 k.p.c. a ponadto przepisu art. 189 k.p.c.

Pierwszy z w/w przepisów dotyczy przebiegu rozprawy i w żaden sposób nie został naruszony przez Sąd I instancji, a już na pewno nie poprzez nieuwzględnienie wniosków dowodowych pozwanej. Te bowiem zostały uwzględnione w pełnym zakresie przez nią określonym. Dwa kolejne przepisy dotyczą przedmiotu dowodu i faktów i także nie zostały naruszone przez Sąd I instancji. Przepis art. 2 k.p.c. dotyczy drogi sądowej i nie wiadomo dlaczego powódka zarzuciła jego naruszenie, przepis zaś art. 3 k.p.c. dotyczy wykrycia przez sąd prawdy, co oznacza w zasadzie obowiązek przeprowadzenia dowodów zgłoszonych przez strony, możliwość udzielenia stronom i uczestnikom postępowania występującym bez adwokata, radcy prawnego, rzecznika patentowego lub radcy Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa potrzebnych pouczeń co do czynności procesowych (art. 5 k.p.c.) i ewentualnego dopuszczenia dowodu niewskazanego przez strony (art. 232 k.p.c.). Z przepisu tego wynika też, że sąd powinien dążyć do poznania prawdy w granicach przyznanych mu przez prawo procesowe. Zobowiązuje on także strony do dokonywania czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami. Klauzula ta ma wyrażać powinność stron działania w toku postępowania w sposób rzetelny i zgodny z zasadą lojalności wobec strony przeciwnej oraz sądu. Wprowadzenie tego obowiązku ma zapobiegać nadużywaniu przez strony i uczestników postępowania ich uprawnień procesowych oraz pomagać w koncentracji materiału dowodowego w postępowaniu cywilnym. Sankcją za naruszenie powyższego obowiązku jest odpowiedzialność za koszty postępowania (art. 103 § 2 k.p.c.) oraz uwzględnienie tego naruszenia przy ocenie zachowania stron w kontekście spóźnionego przedstawienia materiału procesowego. W kontekście powyższego nie sposób dopatrzeć się naruszenia przez Sąd I instancji powyższego przepisu w sposób wskazany przez skarżącą.

Nie sposób także dopatrzeć się naruszenia art. 189 k.p.c., który jest podstawą powództwa o ustalenie. Zarzucenie naruszenia tegoż przepisu wydaje się wyrazem niezrozumienia przez powódkę jego istoty.

Uznając, iż Sąd Rejonowy nie dopuścił się naruszenia przepisów prawa procesowego wskazanych przez powódkę oraz że dokonał oceny dowodów w sposób wszechstronny, zgodny z zasadami współzycia społecznego i zasadami logicznego rozumowania można było odnieść się do zarzutów dotyczących naruszenia prawa materialnego. W tym zakresie powódka zarzuciła naruszenie art. 5 k.c. tj. zasady współzycia społecznego poprzez niezgodne z prawem postępowanie, co może skutkować naruszeniem art. 56 – 58 k.c. jak również może skutkować nieważnością całego postępowania.

Powódka nie wyjaśniła, w czym dokładnie dopatruje naruszenia powyższych przepisów, zatem trudno dokonać głębszej analizy. Przepis art. 5 k.c. dotyczy nadużycia prawa podmiotowego, zaś przepisy art. 56 - 58 k.c. dotyczą czynności prawnych.

Zdziwienie wzbudził podniesiony przez skarżącą zarzut dopuszczenia się przez Sąd Rejonowy tzw. subrepcji czyli przemilczenia prawdy. Po pierwsze słowo to nie występuje w Słowniku Języka Polskiego. Po drugie termin ten jest stosowany w prawie kanonicznym i oznacza przemilczenie prawdy we wniosku o dyspensę w celu jej otrzymania.

Sąd Okręgowy nie dostrzegł żadnych uchybień kwestionowanego wyroku, które winny być uwzględnione w toku kontroli instancyjnej z urzędu. W tym stanie rzeczy, wobec bezzasadności zarzutów podniesionych przez pozwaną Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. zasądzając od pozwanej na rzecz powódki kwotę 300,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym zgodnie z § 6 pkt 3 w związku z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013, poz. 461, ze zm.).